

Over God en
goden

Deel 1

Een woord vooraf

God dienen, dat is wel ok! Maar afgoden dienen, daar hebben we niet zoveel mee.

De Thessalonicenzen wisten van het dienen van de afgoden en van het dienen van de levende en waarachtige God en ze kenden het verschil:

“... hoe u zich van de afgoden tot God bekeerd hebt om de levende en waarachtige God te dienen en Zijn Zoon uit de hemel te verwachten...” (1Thess.1:9-10)

Ik denk dat we als christenen het onderscheid in veel opzichten kwijt zijn. We weten niet meer wat het is om ‘afgoden te dienen’ en kunnen ons er nauwelijks iets concreets bij voorstellen. Wat het betekent om ‘de levende en waarachtige God te dienen’ daarover leven zoveel verschillende opvattingen dat een normaal mens daarin de weg zou kwijtraken. Dus doet ieder het maar op zijn eigen wijze en dan zeggen we dat dit ‘Gods veelkleurigheid weerspiegelt’ of iets van die strekking. Als we niet meer weten wat het bijbelse verschil is tussen ‘afgoden dienen’ en ‘God dienen’, lopen we grote kans om deze dingen door elkaar te halen en geestelijk te verdwalen. Waarschijnlijk herhaalt zich de geschiedenis en hebben we hetzelfde probleem van onwetendheid als het volk Israël en de gemeenten in het Nieuwe Testament.

Afgoderij is in de geschiedenis van Israël een steeds terugkerend verschijnsel. Maar in het Nieuwe Testament lezen we er veel minder over; slechts een paar keer wordt het genoemd.

Voor mij betekende afgodendienst niet zo veel. Dat ik mijn christen-zijn op zou geven en boeddhist of moslim zou worden,

kon ik me niet voorstellen. Wat er dan overbleef was de boodschap dat er geen dingen in je leven moesten zijn die je van het dienen van God zouden afhouden; of dat er geen dingen of personen tussen jou en de Heer zouden staan. Op zichzelf geen verkeerde boodschap natuurlijk, maar niet erg concreet. Al met al was afgodendienst voor mij dus een ver-van-mijn-bed show. Het gevolg was dan ook dat er veel dingen in de Bijbel stonden die voor mij geen directe zeggingskracht hadden – terwijl het toch Gods Woord is!

Het is genade van God dat Hij ons in Zijn Woord de weg wijst. We bidden dat we zullen zien dat juist dit thema van ‘afgoden dienen en God dienen’ een rode draad is door de hele Bijbel heen. Maar het zijn in eerste instantie schokkende dingen die we zullen ontdekken, die ons hopelijk ook aanzetten tot een opnieuw lezen en begrijpen van het Woord van God.

Neem de dingen die hier zijn beschreven niet zonder meer aan, maar lees zelf de bijbel om ze te toetsen en te zien of ze kloppen. Laat je niet alleen onderwijzen door een boek of website, maar door God Zelf, Die je denken verlicht door Zijn Woord en de werking van de Heilige Geest.

Achtergrond

De Bijbel – Gods grote ‘verhaal’

Wat de Bijbel is

Veel mensen denken vandaag de dag dat de Bijbel een religieus boek is met mooie verhalen over God en Jezus. Oude en inspirerende verhalen hoe mensen met God geleefd hebben. Het zijn allemaal menselijke opvattingen in allerlei literaire stijlen. Het zijn de verhalen van mensen met hun God. Net zoals iedereen tegenwoordig zijn of haar eigen verhaal met God heeft. God schrijft Zijn verhaal in het leven van ieder van ons mensen afzonderlijk. Zoiets denken veel mensen tegenwoordig.

Er staan prachtige dingen in waar je hoop uit kunt halen. Maar wat moet je met al de ellende die in het boek staat? Een God die mensen laat ombrengen en een duivel die mensen verleidt en in het verderf wil storten. Daar kun je als mens in de 21e eeuw toch niks meer mee?

Toch denken wij dat de Bijbel werkelijk van a tot z Gods Woord is. Het bestaat uit 66 korte en langere geschriften, maar het spreekt maar één boodschap. Dat is dat wij mensen reddeloos verloren zijn en dat God ons aanbiedt om Zijn ‘oplossing’ aan te nemen, Jezus Christus de Gekruisigde. Het geloof in Hem brengt ons in een nieuwe relatie met God. Dat is de hoofdboodschap van de Bijbel.

Daar doorheen speelt van begin tot eind dat er een satan is die op alle mogelijke manieren probeert om mensen van zo’n relatie met God weg te houden. Sterker nog, hij probeert de mens op gruwelijke manieren te misleiden en zelf een relatie met de mens aan te gaan.

Deze twee draden lopen voortdurend door elkaar heen in de Bijbel. Als we dit onderscheiden en leren toepassen, wordt de Bijbel een uiterst actueel boek.

De schepping

In het begin was de aarde ‘woest en leeg’; ze was onder de heerschappij van satan, Gods machtigste schepsel, dat opstandig geworden is tegen God. Toen heeft God de aarde ingericht en de mens gemaakt om daarop te wonen. Hij kreeg de opdracht mee de aarde ‘te onderwerpen’¹ en onder de heerschappij van Christus te brengen².

De zondeval

De mens had geweldige capaciteiten en kreeg een enorme vrijheid van God om de opdracht uit te voeren. Er was maar één ding, wat hij niet mocht: eten van ‘de boom van kennis van goed en kwaad’³. Doordat de mens naar satan luisterde, is het juist op dat punt verkeerd gegaan. De mens heeft wat hem was toevertrouwd, verspeeld en uit handen gegeven aan de vorst van de duisternis. Daarmee begon voor de mens alle ellende op deze aarde.

God is een heilig God, maar ook barmhartig en genadig. Hij gaat verder met de mens en voorziet Zelf in ‘bedekkende kleding’, waarmee de zondaar voor Hem kan leven⁴. Verder belooft God aan Adam en Eva dat er in de toekomst nog een mens zal

¹ Genesis 1:26-29

² Efeze 1:10

³ Genesis 2: 16,17

⁴ Genesis 3:21

komen, het nageslacht van de vrouw', die de satan de kop zal vermorzelen⁵.

Noach en de zondvloed

Daarna bevolken steeds meer mensen de aarde. Maar steeds minder wilden ze iets met de God van Adam te maken hebben. Er ontstond een vermenging van mensen met engelen uit de onzichtbare wereld. Het gevolg is dat God 'er berouw over kreeg dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het bedroefde Hem in Zijn hart'. Hij besluit alles wat Hij gemaakt heeft van de aarde te verdelgen. Alleen Noach en zijn familie worden in de ark gered voor het oordeel van God over de afvallige mensheid⁶. De engelen die dit deden zullen trouwens nog door God geoordeeld worden⁷

Het volk Israel

Na de zondvloed gaat het weer niet goed. Op een gegeven moment moet God de mensen uit elkaar drijven, omdat ze als één man tegen Hem in opstand komen. God geeft hen verschillende talen waardoor ze elkaar niet meer begrijpen. Op die manier verdeelt Hij hen over heel de aarde⁸.

Daarna roept God Abram en belooft hem tot een groot volk te maken en door hem alle volken van de aarde te zegenen⁹. Dat is het begin van het volk Israel, Gods volk op de aarde.

⁵ Genesis 3:15

⁶ Genesis 6:1-8

⁷ 2 Petrus 2:4

⁸ Genesis 11:9

⁹ Genesis 12:3

Maar het verhaal van Israel is er niet een van rozengeur en maneschijn. De geschiedenis van Israel is vol dramatiek. Een aaneenrijging van zonden en falen, maar ook steeds weer opnieuw, Gods genade en Zijn ontferming over het volk, zodat Hij ze weer verder helpt.

Het was Gods bedoeling dat ze Hem zouden eren en dat Hij bij hen zou wonen. Eerst in een tent in de woestijn en later in de tempel in Jeruzalem. Maar keer op keer gaat het fout en het eind van het verhaal is dat ze in afgoderij vervallen en zich daarvan niet willen afkeren. Voordat ze in het land Kanaän kwamen, had God hen al gewaarschuwd wat het gevolg zou zijn: Hij zou hen verdrijven uit het land dat ze van Hem hadden gekregen¹⁰. En zo gebeurt het ook: ze worden in ballingschap verdreven naar het land Babel. Dit was het oordeel van God over hun grote zonde, de afgoderij¹¹.

Gelukkig hebben de profeten het volk Israel niet alleen steeds gewaarschuwd, maar ook vaak geprofeteerd over het heil dat God uiteindelijk Zelf voor Zijn volk zal realiseren. Ze hebben geprofeteerd van de Messias die God zenden zal en die hen zou verlossen van hun zonden¹².

Jezus Christus, Zijn leven en sterven

Het Nieuwe Testament begint met de vier evangeliën: het hele leven van de Heer Jezus Christus hier op aarde. Hoe de Zoon van God mens is geworden en in alles wat Hij deed heeft laten zien Wie Hij was. Hij kwam tot Zijn volk Israel, maar ze hebben Hem niet aangenomen. Integendeel ze hebben geroepen: weg met

¹⁰ Deuteronomium 8:19; 11:16,17; 28:14, 64

¹¹ bijv. Jeremia 16:10-13

¹² Psalm 130:8

Hem, kruisig Hem. Zo is Hij gekruisigd op de heuvel Golgotha en gestorven in de plaats van zondaren¹³.

Hij is opgestaan, gezien door velen en na enige tijd naar de hemel opgevaren. De discipelen hebben Hem zien gaan en toen Hij weg was kwamen er twee engelen die hen verzekerden dat Hij op dezelfde wijze zou terugkomen¹⁴.

Het werk van Jezus Christus op het kruis van Golgotha, Zijn sterven, is Gods middel tot verzoening van een zondige en verdorven wereld met Hem, de heilige God. Het is het hoogtepunt van Gods Woord en het toont het hart van God. De uitnodiging aan ieder mens is om zijn zonden te belijden en te geloven in de Heer Jezus Christus. Iemand die dat doet hoort dan niet meer bij het geslacht van Adam, maar bij Hem Die ook wel 'de tweede Mens, de Mens uit de hemel'¹⁵ genoemd wordt.

De Gemeente van Jezus Christus

Het boek Handelingen gaat over het ontstaan van de Gemeente, een gemeenschap van mensen uit zowel de Joden als de volken. De Gemeente heeft een hemelse bestemming, niet een aardse, zoals het volk Israel. Ze hoort ook niet meer bij de wereld, waarin satan domineert. Maar de Gemeente bestaat uit mensen die door God overgebracht zijn in 'het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde'¹⁶; mensen die wel in de wereld zijn, 'maar niet van de wereld'¹⁷. Mensen die 'de wil van God doen'¹⁸.

¹³ Romeinen 5:7

¹⁴ Handelingen 1:9,10

¹⁵ 1 Korinthe 15:47-49

¹⁶ Kolossenzen 1:13

¹⁷ Bijvoorbeeld Johannes 17:16

¹⁸ 1 Johannes 2:17

De brieven in het Nieuwe Testament

Wat die wil van God inhoudt wordt behandeld in de brieven van het Nieuwe Testament. Het zijn geschriften van dezelfde apostelen die ook in het boek Handelingen het evangelie verspreid hebben onder joden en de volken.

Het begint met de brief aan de Romeinen, waarin nog eens helder uiteengezet wordt wat het Evangelie van God nu eigenlijk inhoudt. Paulus zegt dat God dit evangelie al 'beloofd had door Zijn profeten, in de heilige Schriften, ten aanzien van Zijn Zoon'¹⁹. De brief legt de basis voor een gezond christelijk leven.

Daarna komen de andere brieven, van de eerste brief aan Korinthe tot en met de brief van Judas. Al deze brieven zijn gericht op de dingen die de gelovigen kunnen afbrengen van 'de gezonde leer'²⁰, die ze van de apostelen hebben geleerd. Daarom staan in al deze brieven aan de ene kant – soms zeer heftige – waarschuwingen en aan de andere kant vind je er de dingen over Christus en het evangelie steeds opnieuw verwoord.

De boodschap van de brieven van het Nieuwe Testament is dat de gelovigen een strijd te voeren hebben. Allerlei denkbeelden en praktijken komen de Gemeente binnen en de brieven waarschuwen daartegen. Deze strijd vertoont analogie met de strijd die het volk Israel te voeren had. Het Oude Testament helpt bij het begrijpen van deze strijd, omdat dit het 'plaatjesboek van het Nieuwe Testament' is. De dingen van Israel 'zijn voor ons voorbeelden en waarschuwingen'²¹ zegt Paulus.

¹⁹ Romeinen 1:1-3

²⁰ Bijvoorbeeld 1 Timotheüs 1:10, 2 Timotheüs 4:3

²¹ 1 Korinthe 10:6,11

Tenslotte de Openbaring van Johannes

Het laatste bijbelboek gaat voornamelijk over de dingen die zullen gebeuren, nadat de Heer Jezus Zijn Gemeente heeft opgenomen in de hemel²². Er zullen ongelofelijke en afschuwelijke dingen gebeuren op deze aarde: oordelen van God over alle ongerechtigheid. Maar toch heeft God ook in die vreselijke tijd nog een 'eeuwig evangelie' van bekering en hoop!

Dit Bijbelboek verhaalt tenslotte over het koninkrijk van de Heer Jezus Christus dat 1000 jaar zal duren en van het eindoordeel daarna. De eeuwige situatie er een zal zijn waarin alles wat in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde is, onder de eeuwige heerschappij van Christus Jezus zal staan. Hij zal tot in alle eeuwigheid de lof en eer ontvangen!²³

De Bijbel besluit met een ernstige oproep om de woorden van deze profetie ernstig te nemen en er niets van af te doen of aan toe te voegen²⁴. De Heer Jezus Zelf belooft tenslotte 'Zie, ik kom spoedig'²⁵ en ons antwoord mag zijn 'Amen. Ja, kom Heer Jezus!'²⁶

De relatie van de mens tot de onzichtbare wereld

Als je nu naar de hele Bijbel kijkt, dan valt een aantal dingen steeds weer opnieuw op. Van begin tot eind van de Bijbel gaat het dan over het volgende:

²² O.a. 1 Korinthe 15:51-53; 1 Thessalonicenzen 4:15-18

²³ Openbaring 21

²⁴ Openbaring 22:7,18-19

²⁵ Openbaring 22:7

²⁶ Openbaring 22:20

- De relatie van de mens met de onzichtbare wereld. De mens is niet in staat zichzelf te verlossen. Hij weet dat en daarom moet hij zijn heil wel verwachten van de onzichtbare wereld. De vraag is dan natuurlijk wel op wie/Wie de mens zijn vertrouwens stelt.
- De mens heeft de keuze: God dienen of de goden dienen, zoals Jozua gezegd heeft: “(...) kies voor u heden wie u zult dienen” (Jozua 24:15).

Van groot belang is te begrijpen wat de aard is van de relatie van de mens met God. Het is een relatie die van de mens niet veel vraagt: geloof en gehoorzaamheid. Vrijwilligheid is een bijzonder kenmerk van deze relatie. God dwingt niemand.

Maar even belangrijk is het om te begrijpen op welke manier satan probeert een relatie met de mens te krijgen. Hoe is het mogelijk dat satan door de hele bijbel heen zo succesvol is dat de mens – en ook het volk van God – steeds weer in afgodendienst vervalt? Waarom maakte Kain de verkeerde keuze? Waarom bekeerde het volk Israel zich niet toen God hen confronteerde met de gevolgen van hun afgoderij?

De hoofdvragen

Met dit als achtergrond zijn de twee belangrijkste vragen waar we in dit verband antwoord op moeten krijgen:

- 1) Wat is afgodendienst volgens de bijbel?
- 2) Wat zegt de bijbel dan over hoe we God moeten dienen?

De antwoorden op beide vragen zullen niet zijn wat normaal gedacht wordt in de christenheid. In sommige opzichten zullen de antwoorden zelfs als schokkend kunnen worden ervaren. En

dat is ook precies wat de Bijbel is: een schokkend boek over Gods plan, Zijn grote liefde voor mensen die getoond werd in de kruisdood van Jezus Christus, de heldere eenvoud van wat christen-zijn en kerk-zijn is. Maar ook onthult het satans duistere werk, hoe hij mensen van alle tijden – en ook de huidige christenheid - verleidt om hem te dienen.

Voordat we ons met de eerste vraag – over afgoderij - bezig houden, gaan we in het volgende hoofdstuk eerst nog een kleine verkenning doen met betrekking tot de relatie van de mens met God.

De relatie van de mens met God

Voordat we ons bezig gaan houden met de vraag wat afgodendienst in de Bijbel dan wel is, willen we eerst iets zeggen over de aard van de relatie van de mens en God. Als achtergrond voor de vraag over afgodendienst. Later gaan we concreter en met meer detail in op de vraag hoe God gediend wil worden.

Gods doel met de mens

God heeft de zichtbare wereld, de aarde, voor de mens gemaakt, zodat hij daarin zou kunnen leven. Het doel van God was dat daardoor uiteindelijk *“alles wat in de hemel en op de aarde is in Christus bijeengebracht zou worden”*: het zogenaamde ‘geheimenis van Gods wil’²⁷. Daarbij had God voor ogen dat de mens uiteindelijk tot in eeuwigheid zou delen in Zijn eigen heerlijkheid! Wat onvoorstelbaar groots!

Gods relatie met de mens

Deze relatie tussen God en de mens heeft een paar bijzondere kenmerken.

In de eerste plaats is zij altijd *vrijwillig*. God zoekt en roept de mens, maar dwingt niemand om een relatie met Hem te hebben. Hij wil geen relatie met marionetten, maar met mensen die zich van harte aan Hem toewijden. Mensen die een keuze kunnen maken om Hem te dienen. We kunnen nadenken, plannen maken, een keuze maken uit de verschillende mogelijkheden die we hebben en dan tenslotte de gemaakte beslissing omzetten in activiteiten of handelingen om ons doel te bereiken. De mens is ook het enige schepsel op aarde dat God zo gemaakt heeft;

²⁷ Zie Ef. 1:9-10

“naar Zijn eigen beeld” zijn we gemaakt²⁸. Deze capaciteiten maken ons specifiek mens en daarin lijken we op God.

Een tweede kenmerk van de relatie tussen God en mens is *gehoorzaamheid*. Het enige dat God van de mens vraagt is om de door Hem gestelde grenzen in acht te nemen. God vraagt niet veel van de mens; van Adam vroeg Hij slechts dat ze van één boom niet zouden eten. Hoe moeilijk kan dat zijn? Toch ging het daar mis, waardoor de relatie tussen God en de mens kapot ging: “uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God”²⁹. Daarmee verspeelde de mens ook het doel dat God met hem had: “Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God”³⁰.

Een derde kenmerk is dat de relatie tussen God en mens na de zondeval alleen maar mogelijk is dankzij *een bloedig offer*, waarin God Zelf voorziet. Na de zondeval heeft God onschuldige dieren geslacht om met de huid ervan de mens te bekleden³¹. De vreselijke gevolgen van de zondeval kunnen alleen door God Zelf teniet gedaan worden; Hijzelf moet voorzien in een middel tot verzoening van de zonde³². Dat betekent dat mensen uitsluitend in een relatie met God kunnen staan als zij zich bewust zijn van

- Gods oneindige heiligheid en hun eigen zondigheid;
- Gods oneindige goedheid die Zelf voorziet in een bloedig offer dat dient tot verzoening van de schuld.

Alleen op grond van Gods eigen offer kan de mens tot God naderen en voor Zijn aangezicht leven. Met het offer dat Abel

²⁸ Gen. 1:27

²⁹ Jes. 59:2

³⁰ Rom. 3:23

³¹ Gen. 3:21

³² Rom. 3:25

aan God bracht, liet hij zien dat hij dit begrepen heeft en God heeft in Abels hart gezien dat hij God daarvoor dankbaar was. Daarom heeft God Abels offer aangenomen en dat van Kain niet³³.

Voor ons geldt dat we alleen een relatie met God de Vader kunnen hebben op grond van het volbrachte werk van Jezus Christus op het kruis van Golgotha.

God verlangt naar eer van mensen

Direct verbonden met het voorgaande is dat God ernaar verlangt om eer van de mens te ontvangen.

Het begint ermee dat we God als Schepper (er)kennen; we kunnen *'Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid kennen en doorzien'* en dat is alleen al reden om *'God te verheerlijken of te danken'*³⁴.

Maar veel meer heeft God ons gegeven met de gave van Zijn Zoon, onze Heer Jezus Christus, Die het zoenoffer geworden is voor onze zonde. Een hogere reden om God te eren en te danken is er niet! *'De Vader zoekt aanbidders'*³⁵, dat zijn mensen die zouden zijn *'tot lof van Zijn heerlijkheid'*³⁶.

Toen God Zijn volk Israel uit het land Egypte geleid heeft, deed Hij dat om *'voor Hem een feest te vieren'*, *'om Hem te dienen'* en om *'Hem offer te brengen'*³⁷. Het doel was niet in eerste instantie om het volk te bevrijden uit haar benarde situatie,

³³ Gen. 4:3-8

³⁴ Rom. 1:20-21

³⁵ Joh. 4:23

³⁶ Ef. 1:12

³⁷Bijvoorbeeld Ex. 7:16; 8:1,8,20; 9:1,13; 10:9,11,26

maar het doel is het vervullen van Gods verlangen: dat het volk een feest voor Hem viert. Dat ze Hem dienen en offers brengen.

Later wordt een reguliere offerdienst ingesteld, wanneer het volk Israel in de woestijn de tabernakel krijgt³⁸ en in het beloofde land de tempel in Jeruzalem³⁹. Op die manier konden aan God voortdurend offers gebracht worden. Daarvoor had God hen uitverkoren: *'U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn'*⁴⁰. Ze waren apart gezet (= geheiligd) om priesterdienst te doen; dat was het doel dat God met hen had.

In het Nieuwe Testament zien we dat de Gemeente van de Heer Jezus Christus, met dezelfde woorden wordt beschreven: *'(...) een koninklijk priesterschap, een heilig volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte (...)'*⁴¹. Hetzelfde doel dus: om priesters voor God te zijn! Een gemeenschap van mensen die zouden zijn *'tot lof van Zijn heerlijkheid'*⁴².

Paulus noemt de Gemeente *'de tempel van God, waarin de Geest van God woont'*⁴³. Gods tempel is de plaats waar de priesters tot God mogen naderen met hun offers. Paulus bedoelt hier natuurlijk niet dat ze een letterlijke, fysieke tempel zijn waar fysieke offers gebracht worden. Hij bedoelt het in figuurlijke zin dat ze een gemeenschap zijn die gezien moet worden als een tempel waar God offers van lof en dank gebracht worden.

³⁸ Ex. 36 e.v.

³⁹ 2 Kron. 3 e.v.

⁴⁰ Ex. 19:5,6

⁴¹ 1 Petr. 2:9

⁴² Ef. 1:12

⁴³ 1 Kor. 3:16

De apostel Johannes schrijft dat *'(...) Jezus Christus ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed en ons gemaakt heeft tot koningen en priesters voor God en Zijn Vader (...)*'⁴⁴.

Natuurlijk zijn er de nodige verschillen tussen het volk Israel en de Gemeente van Jezus Christus. Maar het gemeenschappelijke is in ieder geval dat ze beide bestaan uit mensen die Hem eren, lofprijzen en danken vanuit hun hart.

Wij mogen Hem danken om Wie Hij is en wat Hij op grond van het offer van Jezus Christus op het kruis van Golgotha heeft gedaan en nog zal doen! We danken de Heer Jezus, Die Zijn leven heeft afgelegd, in onze plaats is gestorven en het oordeel van een heilige God over de zonden heeft ondergaan. In de hemel zullen we dat tot in alle eeuwigheid doen; *'Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen'*⁴⁵.

Satans strategie

De Bijbel maakt ook duidelijk dat satan, Gods tegenstander, al vanaf het eerste begin en tot aan het einde bezig is om Gods werk te verstoren. Als hoogste van Gods schepselen⁴⁶ wilde hij de allerhoogste plaats van God Zelf hebben en kwam in opstand. Het gevolg is dat hij het niet verdragen kan, dat mensen God de eer geven. Hij wil zelf de eer van de mens ontvangen en poogt voortdurend op allerlei wijzen de mens te misleiden. Alle problemen en alle strijd die in de Schrift beschreven worden, hebben hiermee te maken. Ook dit begint al in de Hof van Eden

⁴⁴ Openb. 1:5,6

⁴⁵ Rom. 11:36

⁴⁶ Ezech. 28:12-15

waar de satan de mens verleidt tot ongehoorzaamheid en eindigt aan het eind na het 1000-jarig rijk, waar satan de mensheid alsnog een keer zal verleiden en daarna definitief door God geoordeeld wordt⁴⁷.

Satan heeft veel verschillende manieren om de mens te verleiden, maar een ervan is zijn ultieme 'geheime wapen'. Afgoderij – gemeenschap van de mens met de demonen in de onzichtbare wereld - is de grootste zonde die we tegen God kunnen plegen; het is de hele bijbel door hèt kwaad waarover God Zijn oordeel moet laten komen. We noemen drie voorbeelden:

- De zondvloed kwam nadat de mens zich vermengd had met boze geesten⁴⁸; alleen Noach en zijn familie vonden genade en werden gered.
- De vloek van de Here en de ballingschap van het volk Israel kwam nadat zij zich niet wilden bekeren van hun afgodendienst⁴⁹.
- Het naamchristendom – het grote Babylon - zal door God geoordeeld worden vanwege haar afgoderij, haar vermenging met demonen en haar misleidende tovenarij⁵⁰.

Hiermee komen we nu bij de eerste hoofdvraag: wat moeten we volgens de bijbel onder afgodendienst begrijpen?

⁴⁷ Openb. 20:10

⁴⁸ Gen. 6:1-7

⁴⁹ Als voorbeeld Deut. 28:14b,36; 29:18, 25-29

⁵⁰ Bijvoorbeeld Openb. 16:19; Openb. 18:2, 8, 23b